

سوختگی چیست:

ضایعات پوستی است که در اثر عوامل آسیب زای متعدد ایجاد می شود که از بین آنها می توان از آب جوش، مایعات داغ، بخار آب، شعله، انفجار عوامل شیمیایی و جریان الکتریسته نام برد.

سوختگی چند درجه دارد:

درجه یک - درجه دو - درجه سه

انواع سوختگی:

1- سوختگی حرارتی 2- سوختگی الکتریکی 3- سوختگی شیمیایی 4- سوختگی تابشی

کمک های اولیه در سوختگی:

1- ابتدا باید راه های تنفسی بیمار را ارزیابی کنیم تا بر اثر سوختگی یا شوک ناشی از آن دچار اختلال تنفس نشده باشد.

2- بیمار را از نظر قلبی عروقی ارزیابی کنیم تا سوختگی باعث شوک ناشی از کم آبی در فرد نشده باشد.

3- ناحیه دچار سوختگی را کمپرس سرد کنید. اما باید توجه داشت که منظور از کمپرس سرد، گذاشتن یخ روی سوختگی نیست. زیرا سردی بیش از حد می تواند به اندازه حرارت باعث صدمه به بافت پوست و حتی ایجاد تاول در آن ناحیه می شود.

4- لباس های بیمار در اطراف ناحیه سوختگی را تا حد امکان و بدون آسیب رساندن به بیمار خارج کنید. خارج کردن لباس بیمار به خصوص در سوختگی های با منبع شیمیایی برای جلوگیری از گسترش آسیب بسیار مهم است.

5- ناحیه سوختگی را آرام با آب بشویید تا اجسام خارجی را از محل سوختگی دور کنید. این کار باید آرام انجام گیرد. تا باعث جراحت بافت آسیب دیده نشود.

6- توجه داشته باشید پوشش تاول، مانند یک تاول عمل می کند و جلوی ورود عوامل میکروبی به بافت صدمه دیده را می گیرد. پس به هیچ وجه پوست تاول زده را از روی محل سوختگی بردارید، در صورتی که حجم مایع تاول زیاد است و برای فرد آسیب دیده ایجاد مشکل می کند. آرام و بدون برداشتن پوست روی تاول با یک سرنگ کوچک و استریل مایع درون آن را خالی کنید.

7- برای سوختگی های باز و برای جلوگیری از عفونت می توان از پمادهای آنتی بیوتیک موضعی مثل سیلور سولفا دیازین استفاده کرد.

8- نشان دادن مایعات به فرد آسیب دیده نیز می تواند مفید باشد.

9- در صورت وسعت و شدت سوختگی، فرد را در اسرع وقت به مراکز درمانی برسانید.

مراقبت های لازم فرد آسیب دیده ناشی از سوختگی:

- تمیز کردن زخم: از روشهای مناسب متعددی می توان برای تمیز کردن زخم سوختگی استفاده شود، مصرف سرم شستشو.
- تعویض روزانه پانسمان و مشاهده زخم و پوست بدون سوختگی برای بررسی نشانه های التیام و بروز عفونت موضعی ضروری می باشد.
- برای پیشگیری از کاهش دمای بدن و کاهش تماس با باکتری ها، طول مراقبت از زخم تا آنجا

که ممکن است محدود می شود. از تمیز کردن زخم با غوطه ورسازی کامل بدن در آب به دلیل افزایش خطر بروز عفونت بپرهیزید. فشار آب به خارج سازی عوامل موضعی و دبریدمان کمک می کند.

مراقبت از زخم:

1- هدف اصلی فرایند مراقبت از زخم، حفظ رطوبت موضع به منظور تسریع در التیام زخم و پیشگیری از بروز عفونت در آن می باشد.

2- در دبریدمان زخم برای التیام زخم در سوختگی های عمیق و خفیف جلوی برداشتن بافت اسکار ضروری می باشد.

3- اسکار، بافت غیر زنده ای است که بعد از صدمه سوختگی تشکیل می شود. این بافت هیچ گونه جریان خونی ندارد.

دبریدمان دو هدف اصلی دارد:

1- برداشتن بافت آلوده شده به اجسام خارجی و باکتری ها. بنابراین بیمار را در برابر عفونت های مهاجمی حفاظت می کند.

2- برداشتن بافت مرده

آنچه که در مورد تغذیه بیماران سوخته باید بدانیم

- 1- مصرف زیاد مایعات جهت جلوگیری از یبوست
- 2- رعایت رژیم پر پروتئین (گوشت قرمز، جگر، دل و زبان، ماهی و تخم مرغ) پر انرژی و حاوی میوه، سبزیجات تازه و لبنیات.
- 3- در صورت سوختگی لب، با چرب کردن از ترک و خونریزی آن جلوگیری نمایید. تا بتواند راحتتر

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

کد: KH - NC - HE ₁₄₈	بیمارستان خاتم الانبیا
تاریخ تدوین: 96/03	میانه
تاریخ آخرین بازنگری: 1400/02	

عنوان: مراقبت های لازم در بیماران دچار سوختگی

تهیه و تنظیم: شایسته ملک پور

سمت: پرستار

تحصیلات: کارشناس پرستاری

فیزیوتراپی و اهمیت انجام آن در بیمار دچار سوختگی:

مراجعه روزانه و یا یک روز در میان به بخش فیزیوتراپی ویژه بیماران سوختگی بعد از ترخیص کامل ضروری می باشد.

اهمیت فیزیوتراپی

- 1- فیزیوتراپی سبب افزایش بهبود زخم می شود.
- 2- فیزیوتراپی سبب کاهش تورم زخم می شود.
- 3- فیزیوتراپی سبب کاهش چسبندگی در نواحی سوختگی، مخصوصا در اطراف مفاصل می شود. که در نهایت از کوتاه شدن عضو و محدودیت حرکتی جلوگیری می کند.
- 4- فیزیوتراپی باعث کاهش درد عضلات (ناشی از بی حرکتی) می شود.
- 5- فیزیوتراپی باعث کاهش عوارض تنفسی می شود.

منابع:

- پرستاری داخلی و جراحی برونر و سودارث 2018 جلد 14 پوست و سوختگی.
- پرستاری و مراقبت از زخم سوختگی-مژگان لطفی

آدرس : میانه_ بیمارستان خاتم الانبیا
تلفن : 5-04152220901

غذا بخورد.

- 4- بیمار را به غذا خوردن تشویق نمایید.
- 5- سه وعده غذا کافی نیست. در فواصل آن از رژیم مایعات استفاده شود.
- 6- بیمار را تشویق نمایید تا بعد از هر وعده غذایی مسواک بزند.
- 7- جهت دست یابی به میزان نیاز غذایی بیمار انجام مشاوره تغذیه ای برای تعیین میزان کالری مورد نیاز روزانه و بررسی نحوه دریافت مناسب آن ضروری است.
به منظور کاهش خارش
- 1- بیمار به استفاده از لباسهای نخی یا پنبه ای، جورابهای نخی یا حوله ای و کفش کتانی نرم تشویق شود.
- 2- دوش آب سرد بگیرد.
- 3- با حوله مرطوب، پوست خنک نگه داشته شود.
- 4- از غذاهای محرک بپرهیزد.
- 5- شستشوی یک روز در میان با آب ولرم به همراه شامپو بچه یا صابون بچه ضروری است.
- 6- پوست بیمار با لوسیون های تجویز شده چرب نگه داشته شود.
- 7- به بیمار توصیه کنید از خاراندن، خراشیدن، سائیدن، ضربه زدن، کشیدن و حرکات خشن خودداری کند. بیمار را از منابع حرارتی توام با گرد و غبار و خاک دور کنید. (در هوای آلوده نیز قرار نگیرد).